

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Δ/νσις : Γωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail:
contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 5770/2016

Αριθμ.

ΑΘΗΝΗΣΙ 16η Ιανουαρίου 2017

Διεκπ.

117

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός

τήν Ιεράν Αρχιεπισκοπήν Αθηνῶν καί
τάς Ιεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: *«Περί ἀποστολῆς Μηνυμάτων διά τήν Ἑορτήν
τῶν Τριῶν Τεραρχῶν πρός τούς Ἐκπαιδευτικούς ὄλων
τῶν βαθμίδων καί πρός τούς μαθητάς καί τάς μαθη-
τριάς ὄλων τῶν ἐλληνικῶν Σχολείων»*

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου, τῆς 8ης μηνός Δεκεμβρίου π.ῆ., καί κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 14/24.11.2016 ἐγγράφου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, δι' οὗ ὑποβάλλεται πρότασις διά τήν ἀνάγνωσιν Μηνύματος Αὐτῆς ἀπευθυνομένου ἀντιστοίχως: α. πρός τούς Ἐκπαιδευτικούς ὄλων τῶν βαθμίδων ἐκπαιδεύσεως καί β. πρός τούς μαθητάς καί τάς μαθητριάς ὄλων τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, κατά τήν προσεχῆ Ἑορτήν τῶν Τριῶν Τεραρχῶν (30.1.2017), γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Διαρκῆς Ιερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείσῃ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐγκρίνη καί ἐπευλογήσῃ τήν ἀνωτέρω πρότασιν, ἀποστείλῃ δέ διά τοῦ παρόντος τά σχετικά κείμενα, ἵνα μερίμνη τῶν ἐκασταχοῦ Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν ἀποσταλοῦν εἰς τά Σχολεῖα τῆς Περιφερείας αὐτῶν, ἵνα ἀναγνωσθοῦν τό μὲν πρῶτον ὑπό τῶν Ἐκπαιδευτικῶν, τό δέ δεύτερον πρός τούς μαθητάς καί τάς μαθητριάς κατά τήν ἡμέραν τῆς Ἑορτῆς.

Ἐντολῇ τῆς Ιερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Κοινοποιήσις:

Εἰδικὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν

Πολιτιστικῆς Ταυτότητος

Παρ' ἡμῖν

ΜΗΝΥΜΑ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ

ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

(30 Ἰανουαρίου 2017)

Πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικούς ὅλων τῶν βαθμίδων

Ἀγαπητοὶ μας ἐκπαιδευτικοί,

Ὁ φετινὸς εὐρτασμὸς τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν προσφέρει, ὅπως κάθε χρόνο, τὴν εὐκαιρία πρὸς ὅλους ὅσοι ἐμπλέκονται στὴν ὑπέροχη ἀλλὰ καὶ ὑπεύθυνα ἀποστολὴ τῆς διαπαιδαγώγησης τῆς νέας γενιᾶς, νὰ προβληματιστοῦμε γιὰ τὴν ποιότητα καὶ τὸ μέλλον τῆς παιδείας στὸν τόπο μας καὶ νὰ ἐπαναπροσδιορίσουμε τοὺς στόχους μας.

Ἡ σημερινὴ πραγματικότητα ἀναδεικνύει μὲ ἀνάγλυφο ἀλλὰ καὶ ὀδυνηρὸ τρόπο τὶς συνέπειες τῶν λαθῶν καὶ τῶν παραλείψεων μας. Διαμορφώσαμε κοινωνία στηριγμένη στὴν ἀτομικὴ καταξίωση, στὴν ταύτιση τῆς ἐπιτυχίας μὲ τὸν καταναλωτισμὸ καὶ τὴν ἀνάδειξη τῶν νοητικῶν δεξιοτήτων ὡς βασικοῦ ἐργαλείου ἐπίλυσης τῶν πολυποικίλων ἀνθρωπίνων ἀναγκῶν.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἀντιμετωπίσεως αὐτῆς ἀποτελεῖ ἡ ἀπογοήτευση καὶ ἡ παθητικότητα τῶν ἀνθρώπων, κυρίως ὅμως τῶν μαθητῶν μας. Τὰ νεανικὰ τους ὄνειρα καὶ οἱ εὐγενεῖς τους πόθοι προσαρμόζονται γρήγορα καὶ βίαια στὴν ἀναγκαιότητα πρόσκαιρης ἀκαδημαϊκῆς ἐπιτυχίας, ἢ ὅποια δὲν μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσει πλέον οὔτε τὴν στοιχειώδη ἐπιβίωση. Ὡς συνέπεια αὐτοῦ τοῦ γεγονότος γινόμαστε ὅλοι μάρτυρες πρωτόγνωρης νεανικῆς καταθλίψεως, ιδιότυπης ἐξαρτήσεως ἀπὸ τὶς ἠλεκτρονικὲς συσκευές καὶ ἐξάρσεως παραβατικῶν συμπεριφορῶν κάθε εἶδους.

Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες ἔζησαν στό παρελθόν, μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τους ὅμως ἀπαντοῦν στὰ ἀδιέξοδα τοῦ παρόντος καὶ μᾶς καλοῦν στὴν ὑλοποίησιν τοῦ ὁράματος ἑνὸς φωτεινότερου μέλλοντος. Ἡ ἐποχὴ τους, ὅπως καὶ ἡ δική μας, ὑπῆρξε περίοδος μεγάλων ἀνατροπῶν καὶ μεταβάσεως σ' ἓνα διαφορετικὸ κόσμο. Ἡ σκέψη τους ὅμως ὑπῆρξε συνθετικὴ. Ἐντόπισαν τοὺς θησαυροὺς τοῦ παρελθόντος, ἀπορρίπτοντας παράλληλα ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα τῆς δεισιδαιμονίας καὶ τῆς πλάνης, πού δὲν ἦταν πλέον σέ θέσιν νὰ

ἀπαντήσουν σέ βασικά ἐρωτήματα τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως. Μαθήτευσαν σέ κάθε πεδίο τῆς τότε ἐπιστήμης, παρέμειναν ὁμως πάντα σταθεροί ἀναζητητές τοῦ βαθύτερου νοήματος τῆς ζωῆς. Καλλιέργησαν μέ συνέπεια τόν νοῦ καί τήν ψυχή τους, διατήρησαν ὁμως διαρκῶς στραμμένη τή ματιά τους στίς ἀνάγκες τῆς κοινωνίας, μετατρέποντας τίς δεξιότητες καί τίς γνώσεις τους σέ ἐργαλεῖα ἀγάπης καί ἀλληλεγγύης.

Ὁ Μέγας Βασίλειος ὑπῆρξε ἀληθινός πανεπιστήμων καί ἀναδείχτηκε κορυφαῖος ἐρευνητής θεωρητικῶν καί θετικῶν ἐπιστημῶν. Συγχρόνως, ἀναδείχτηκε ἰδρυτής ἑνός τεράστιου φιλανθρωπικοῦ ἔργου.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καλλιέργησε σέ ὑπέρτατο βαθμό τήν λογική σκέψη καί τήν γλωσσική διατύπωση. Παράλληλα, ἡ ἀγάπη του, κυρίως πρὸς τοὺς νέους, τόν κατέστησε ἕναν ἀπό τοὺς κορυφαίους παιδαγωγούς.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἀφομοίωσε δημιουργικά ὅλη τήν σοφία τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων καί συνδύασε τήν γνώση μέ τήν καλλιτεχνική ἔκφραση καί εὐαισθησία. Αὐτό ὁμως δέν τόν ἐμπόδισε νά ἀναλώσει τή ζωή του στήν πνευματική καί ὑλική στήριξη τοῦ ποιμνίου του.

Αὐτός ὁ συνδυασμός λόγων καί ἔργων τοὺς καθιστᾷ πρότυπα καί σήμερα. Ὡς στυλοβάτες τῆς Ἑλληνορθόδοξης παράδοσής μας, μᾶς προτείνουν τήν ἀγιότητα τῆς ζωῆς ὡς προϋπόθεση ἀληθινοῦ ἀνθρωπισμοῦ, στηριγμένου στήν πίστη πρὸς τόν Θεό καί στήν ἀγάπη πρὸς ὅλους ἀδιακρίτως. Μέσα σέ αὐτό τό πλαίσιο ἡ γνώση θά ἐπανεύρει τό βαθύτερο νόημά της καί τό σχολεῖο θά μεταβληθεῖ σέ χῶρο ὑπαρξιακῆς ὀλοκληρώσεως, πνευματικῆς καλλιέργειας καί καλλιτεχνικῆς δημιουργίας.

Ἀγαπητοί μας ἐκπαιδευτικοί,

Οἱ καιροί ἀπαιτοῦν τή συνεργασία ὅλων μας, πρὸς ὄφελος τῶν παιδιῶν μας καί τῆς κοινωνίας μας. Ὡς ποιμαίνουσα Ἐκκλησία, μέ ἀφορμή τόν ἑορτασμό τῶν ἐφόρων τῆς παιδείας μας τριῶν Ἱεραρχῶν, σᾶς διαβεβαιώνουμε πῶς εὐρισκόμεθα μέ ὅλες μας τίς δυνάμεις στό πλευρό σας, ἀρωγοί σέ κάθε σας ἀνάγκη.

Στίς προσπάθειές σας γιά τήν ἐκπλήρωση τῶν κοινῶν μας στόχων ἐν μέσῳ ἀντίξων συνθηκῶν, οἱ ὁποῖες ἀπαιτοῦν θυσιαστικό φρόνημα καί ὑπέρβαση δυνάμεων, προσευχόμεθα μέ θέρμη, ὥστε τό παράδειγμα τῶν τριῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας νά σᾶς ἐμπνέει καί νά σᾶς ἐνισχύει.

Μέ πατρική ἀγάπη καί θερμές εὐχές

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΜΗΝΥΜΑ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
(30 Ιανουαρίου 2017)

Πρός τούς μαθητές και τίς μαθήτριες
ὄλων τῶν ἑλληνικῶν Σχολείων

Αγαπητά μας παιδιά,

Σήμερα εορτάζουν τρεῖς Ἅγιοι, τρεῖς Ἱεράρχες ὅπως τούς ἀποκαλεῖ ἡ Ἐκκλησία μας, ἀφοῦ καί οἱ τρεῖς ἀναδείχτηκαν ἐπίσκοποι. Ἄν καί ἔζησαν πρὶν 17 περίπου αἰῶνες, ἡ Ἐκκλησία ὄχι μόνον τούς τιμᾶ, ἀλλά τούς ἔχει ἀνακηρύξει καί προστάτες τῆς Παιδείας. Ποιᾶς παιδείας ὁμως; Μήπως παιδείας, ἡ ὁποία ρίχνει ὄλο τό βάρος της στήν ἀνάπτυξη τῆς λογικῆς, παραμελώντας καί ἄλλα κέντρα τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης, ὅπως τό συναίσθημα καί τό σῶμα; Μήπως παιδείας, ἡ ὁποία διαμορφώνει ἀνθρώπους πού εἶναι σέ θέση νά σκέφτονται μόνον τήν ἀτομική τους ἐξέλιξη, ἀδιαφορώντας γιά τόν συνάνθρωπό τους καί γιά τά μεγάλα προβλήματα τῆς οἰκουμένης; Μήπως παιδείας, πού ἀξιολογεῖ τούς ἀνθρώπους ἀνάλογα μέ τίς ἐπιδόσεις τους, ἀδιαφορώντας γιά τά ιδιαίτερα χαρίσματα καί χαρακτηριστικά του κάθε μαθητῆ ξεχωριστά;

Δέν εἶναι αὐτή ἡ παιδεία πού ὀραματίστηκαν οἱ τρεῖς Ἱεράρχες, ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καί ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἄν καί οἱ τρεῖς ἔφτασαν στήν κορυφή τῆς ἐπιστήμης τοῦ καιροῦ τους, ἄν καί οἱ τρεῖς εἶχαν τήν εὐκαιρία νά ἀποκτήσουν φήμη καί πλοῦτο, προτίμησαν νά ἀφιερῶσουν τή ζωή τους στήν ὑπηρεσία τῶν ἀνθρώπων τοῦ καιροῦ τους, ἀγωνιζόμενοι γιά μεγάλα κοινωνικά προβλήματα, ὅπως ἡ ἀμάθεια καί ἡ κοινωνική ἀδικία.

Παρά τά μεγάλα τους χαρίσματα καί τήν μόρφωσή τους, δέν κλείστηκαν σ' ἓνα γραφεῖο ἢ ἓνα ἐργαστήριο. Δέν ἔκαναν τήν γνώση αὐτοσκοπό. Ἡ ματιὰ τους ἦταν διαρκῶς στραμμένη στά μεγάλα προβλήματα τῆς ἐποχῆς τους, πού δέν διαφέρουν

καί πολύ ἀπό αὐτά τῆς δικῆς μας ἐποχῆς. Ἀφουγκράστηκαν τόν πόνο τῶν ἀνθρώπων, τόν ἔκαναν δικό τους καί θέλησαν νά τόν ἀπαλύνουν μέ κάθε τρόπο. Ἔτσι τά ταλέντα καί οἱ γνώσεις τούς ἔγιναν ἐργαλεῖα ἀγάπης.

Ὁ Μέγας Βασίλειος δημιούργησε τήν Βασιλειάδα, πολιτεία ἀγάπης γιά ἀνθρώπους καί κάθε ἀνάγκης.

Ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος δέν ἔπαψε στιγμή νά ἀναλώνεται γιά τήν ἐπισκοπή του.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἀρχικά στήν Ἀντιόχεια καί κατόπιν στήν Κωνσταντινούπολη, θέλησε νά μήν ἀφήσει οὔτε ἓναν ἄστεγο χωρίς στέγη, οὔτε ἓνα φτωχό χωρίς τροφή, οὔτε μία χήρα ἢ ἓνα ὀρφανό χωρίς συμπαράσταση.

Παράλληλα, καί οἱ τρεῖς ἔγραψαν ἔργα πού ἀκόμη διδάσκονται σέ πανεπιστήμια ὅλου του κόσμου. Δέν ἀποσκοποῦσαν ὅμως στήν προσωπική τους καταξίωση. Τό ἐνδιαφέρον τούς στράφηκε στή διαμόρφωση ἀνθρώπων, ὄχι μόνον μέ γνώσεις, ἀλλά καί ἦθος, ἀρχές καί ἀξίες, ὅπως ἡ ἀγάπη καί ἡ δικαιοσύνη. Δίδαξαν μέ τόν λόγο, τήν πένα, κυρίως ὅμως μέ τή ζωή τους, πώς ὁ καλύτερος κόσμος θά προέλθει ἀπό ἀνθρώπους μέ ὑψηλή μόρφωση, ἐσωτερική γαλήνη καί ἔργα ἀγάπης πρὸς ὅλους τούς ἀνθρώπους ἀδιακρίτως.

Τέτοια Παιδεία χρειαζόμαστε σήμερα. Ἡ γνώση καί ἡ τεχνολογία ἐξελίσσονται μέ ραγδαίους ρυθμούς, ἡ εὐαισθησία καί ἡ ἀνθρωπιά ὅμως ὅλο καί ὑποχωροῦν. Ἡ ἐπιστήμη προοδεύει, ὁ κόσμος ὅμως συνεχίζει νά φοβᾶται, νά ἀγωνιᾶ καί νά ἀπελπίζεται. Νά, λοιπόν, γιατί οἱ τρεῖς Ἱεράρχες ἔρχονται σήμερα νά προτείνουν ἐκπαιδευτικό σύστημα μέ προτεραιότητα τόν ἄνθρωπο καί τίς ἀνάγκες ὄχι μόνο τοῦ μυαλοῦ, ἀλλά καί τῆς καρδιάς του. Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες χτυποῦν σήμερα τήν πόρτα τῶν σχολείων μας καί μᾶς καλοῦν νά ἀνακαλύψουμε τό ἀληθινό νόημα τῆς γνώσης. Ἐκεῖνοι τό βρῆκαν. Ἄς τούς ζητήσουμε νά μᾶς ἐμπνέουν πάντοτε, ὥστε παράλληλα μέ τή γνώση νά βρῖσκουμε τήν ἀληθινή χαρά πού προσφέρει Ἐκεῖνος πού τόσο πολύ πίστεψαν καί ἀγάπησαν στή δική τους ἀγιασμένη πορεία: Τόν Χριστό μας.

Ἡ χάρη τους νά σᾶς συνοδεύει πάντα στήν προσπάθειά σας.

Μέ πατρική ἀγάπη καί θερμές εὐχές

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ